

Cerkveni Glasbenik

Glasilo Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z glasbeno prilogo vred 5 kron, za cerkve ljubljanske škofije 4 krone, za dijake 3 krone.

Uredništvo in upravništvo: Pred Škofijo št. 12, I. nadstr.

Zgodovinski razvoj slovenske cerkvene pesmi.

(Piše ravnatelj dr. Jos. Mantuani.)

Opiliki zadnjega cerkvenoglasbenega poučnega tečaja smo pregledali ob kratkem zgodovino gregorianskega koral, tistega cerkvenega petja, ki je postalo oficijelno v rimski cerkvi in kot tako ostalo od konca 6. veka do danes.

Poleg tega petja, svojčas razumljivega i po jeziku i po glasbenem sestavu vsem krščanskim narodom širne zapadno-rimske države, se je udomačila pozneje tudi cerkvena pesem v drugih jezikih. Ko so bili sprejeli krščanstvo še drugi, neromanski narodi, je latinščina začela propadati in je izmirala med širnimi plastmi tem hitreje, čim bolj so si mladi narodi osvajali zemljo prejšnje rimske države in čim bolj so se zavedali svoje narodnosti. V zahodnih deželah so postali ondotni jeziki takoj liturgični: kakor grški, sirski, armenski, koptiški.

V prvi vrsti je bilo treba poučiti ljudi v verskih resnicah seveda v njihovem jeziku, katerega so docela razumeli. Da so pa obdržali te nauke tudi v spominu, jih je bilo treba često ponavljati. Na podlagi tedanjih kulturnih navad in pedagoških načel se je pa to vršilo često s pomočjo pesmi, to se pravi, z besedili v merjeni besedi. Tako so se učili prada vni narodi svoje zgodovine. Spomina vredne čine so spevali v pesmih in te so se ohranjevale s tem, da se jih je naučil sin od očeta, hči od matere in tako dalje, od rodú do rodú. Zapisavali jih niso. Ko so narodi izginili, umolk nile so tudi te pripovedujoče in podučujoče pesmi.

Podobno, kakor se je vršil pouk v zgodovini, tako se je vršil tudi za druge stroke. Za delo doma in na polju so imeli svoje pesmi, neke vrste poetiških pravil, ki so jih peli med delom, osobito tedaj, kedar je bilo treba enotno postopati. Tako n. pr. pri veslanju, pri zajemanju vode, pri mlatenju, pri dviganju težkih predmetov. Z eno besedo: pesem je imela velik praktičen pomen na polju pouka. Zato so se pozneje, ko so bili večjidel vsi narodi pokristjanjenji, prav radi posluževali pesmi, da so analfate in otroke poučevali v verskih dogmah in zapovedih.

Poleg tega je pa pesem imela tudi že zdavna velikansk pomen kot prerokba in pa kot molitev. Kaj je bilo torej bolj naravno, nego to,

da je krščanstvo vsprejelo to navado za svoje bogočastje in je slavilo, prosilo in zahvaljevalo Boga s pesmijo?

Vse to, kar smo sedaj omenili, je podlaga vsakemu narodnemu petju sploh, slovenskemu posebej.

Slovensko cerkveno petje! Ali ga sploh imamo, in je to, kar se eventuelno izkaže, res naše? Ali je bilo slovensko cerkveno petje kedaj narodno, ali je bilo kedaj ljudsko — kar je pravcati izraz narodnosti? In če je bilo, kam pa je prešlo in vsled katerih vzrokov? O tem bomo sedaj na kratko premislili in potem izkušali rezultatu dati tudi praktično podstavo in izvajati naravne posledice.

O slovenskem cerkvenem petju govoriti imamo priliko in pravico od tistega časa dalje, ko so bili Slovani sprejeli krščanstvo, ali bolje še: ko se je med njimi organiziralo krščansko bogoslužje.¹⁾ In tu pridemo takoj v zadrego. Naziranja raznih zgodovinarjev se zelo razlikujejo v tem vprašanju. Niti to ni točno dognano, kedaj da so se Slovani pojavili v Evropi, še manj pa, kedaj da so se pokristijanili. Najbrže so bili v srednji Evropi že l. 448. v družbi s Huni in Obri. Priskos, grški kronist, piše namreč, da so Atila sprejemali njegovi podložniki pojoči skitske pesmi (*ᾠσμητα Σκυθικῆ*). Ime Skitov pa so Grki tedaj nadevali slovanskim plemenom. Gotovo je, da so bili Slovani okoli leta 550. naseljeni med Donavo in spodnjo Savo, a da so začeli v družbi z Obri prodirati v naše kraje leta 569. — Z Grki so bili že v tem času v kupčijskih zvezah, a l. 581. so začeli svoje vojne pohode v Grčijo. Verjetno je, da so posamezniki že tedaj sprejeli krščanstvo od Grkov. — Leta 623. so se otrsli obrovskega gospodstva združeni pod kraljem Samom — sevé le začasno, do l. 658. V zopetni odvisnosti od Obrov so leta 745. prosili samostojni Slovenci za pomoč na Bavarskem. Bavarci so jim pomagali, a Slovenci so postali od njih zavisni. Drugi Slovani so se razvijali samostojno, a so imeli podobne boje s svojimi sosedi, kakor Slovenci.

Po končanem boju zoper Obre je moral slovenski vojvoda Borut poslati svojega sina Gorazda in svojega nečaka Hotimira na Bavarsko kot talnika ali poroka za obljubljeno zvestobo. Tam so jih poučevali — baje na željo Borutovo — v krščanstvu. Že leta 750. je Borut umrl in Gorazd je prišel v domovino kot prvi krščanski knez. Leta 753. mu je sledil Hotimir, ki je pripeljal s seboj duhovnika Majorana ter obljubil pokorščino solnograški cerkvi. Pozneje je dobil od ondi še posebej za svojo deželo posvečenega škofa Modesta († c. 765) in več duhovnikov. Hotimir je umrl l. 769. Tu se je dvignil — že tretjič — domač razpor; poganska stranka je zmagala in je prepodila krščanske duhovnike. Tu so spet posegli Bavarci vmes. Vojvoda Tassilo je zoper še pogansko slovensko večino ustanovil misijonišče v Innichenu na Tirolskem; slovenske poganske stranke upor pa je l. 772. krvavo zatrl. Slovenski vojvoda Volkun

¹⁾ Prim. Gruden, Zgodovina slovenskega naroda, I., str. 34 nsl. — Ma'ntuani, Geschichte der Musik in Wien, I., str. 19 nsl.

je bil veren kristijan in je dobival iz Solnograda duhovnikov. Pokristijanjevanje Slovencev se je torej vršilo na eni strani iz Solnograda.

Na jugu slovenskega ozemlja, posebno na Kranjskem, pa je imela oglejska stolica že davno svoj upliv. Isti čas, ko je začela solnograška cerkev svoje misijonsko delo, zastavila je tudi oglejska stolica svoje pokristijanjevanje smotreno in odločno pod patriarhom Pavlinom II. (787 do 802), ki ima častni priimek „apostola Slovenov“. A baš zaradi tega se je vnel spor med Oglejem in Solnogradom, ker ste obe škofiji smatrali naše slovensko ozemlje kot njej pripadajoče vplivno okrožje — največ seveda radi dohodkov. Ta pravda je trajala do l. 811. Tedaj je Karol Veliki določil za mejo med obema škofijama reko Dravo: južno od Drave je spadalo ozemlje pod Oglej, severno pa pod Solnograd. Vpliv iz Solnograda je pa bil močnejši, nego iz Ogleja, to pa iz raznih vzrokov. Raz narodno stališče je omeniti, da Oglej ni koloniziral, t. j. da ni naseljeval svojih ljudi na slovensko ozemlje — izvzemši en slučaj (Laški rovt).

To je bila prva doba krščanstva med Slovenci (753—800). Bogoslužne oblike so morale biti silno preproste, kajti nova liturgika se je imela boriti na zunaj še s poganskimi šegami in običaji, verstvo na znotraj pa z dogmatičnimi pojmi. In vendar imamo ravno iz te dobe poročila o petju in to iz Solnograda. Določbe solnograške sinode iz l. 799 zahtevajo, da naj verniki k procesijam prihajajo brez svetnega nakitja, brez dragocenih oblačil, brez „zapeljivega petja“, in da naj pri litanijah kličejo „Kyrie eleison“. Zapeljivo petje so paganske popevke. Na Ahenski sinodi zbrani škofje določajo že l. 789. (v 79. kanonu), da naj se povsodi uvede rimsko, t. j. gregoriansko petje, katerega naj se duhovništvo nauči. Državna sinoda v Ahenu l. 802. pa zaukazuje, da se mora oficij peti „secundum morem Romanae ecclesiae“ (= po običaju rimske cerkve) in da se naj ustanavljajo pevske šole. Leta 817. je zborovala v Ahenu nova sinoda, katera je poojstrila in ponovila prejšnje sklepe in več določil za cerkvene pevce dodala. Pevci naj ob svoji umetnosti nikari ne pozabijo ponižnosti; nesposobneži naj raji molčijo. Član 131. določa, kdo da sme peti, kdo brati pri oficiju, a član 136. govori o pevcih samih. Ta določila (Formulae canonicae institutionis) je poslal Ludovik Pobožni solnograškemu nadškofu Arnonu z naročilom, da se po njih ravna in da jih tudi svojim sufraganom priobči. Tu imamo dokaz, da so ta določila veljala tudi na slovenski zemlji severno od Drave.

Za oglejsko področje nimamo tako jasnih poročil. A nedvomno so patriarhi ravno tako postopali — in to je tem verjetneje, ker niso poznali drugega, nego rimski običaj.

Vobče moramo torej sklepati, da ta doba pokristijanjevanja in uva-
janja rimske liturgije ni bila nikakor ugodna za razvoj narodne cerkvene pesmi. Udeležba ljudskih mas pri bogoslužju je bila glede na petje skoraj izključena. In viri dobro izražajo to stanje, poročujoči, da se je preprosto ljudstvo izpodbujalo, da naj kliče (clamet) „Kyrie eleison“ — a kmalu tudi, da naj poje (cantet).

(Dalje prih.)

Začetni pevski pouk.

(Piše dr. Kimovec.)

*M*oderna kultura stremi pri vseh panogah za tem, da jih spravi v logičen sistem, da najde za vsako stroko nje naravi primerno metodo, ki jo je zlasti pri pouku treba rabiti; saj le tako je mogoče pripraviti tla dobrim in trajnim uspehom. Do najnovejših časov se je tako logično postopanje pri začetnem pevskem pouku kaj malo vpoštevalo; le redko so bili sejani možje, posebej še med Slovenci, ki bi se bili otresli stare šablonske razvade, da bi ne bili pesmi naravnost na pamet pevcem v glavo vtepati. Tako slabo se pač ni nobeni stroki godilo kot elementarnemu pevskemu pouku: slabo posebno zato, ker je prav onim, ki je bila njih stanovska dolžnost za začetni pevski pouk skrbeti, manjkalo vsakršnega pojmovanja naravne metode, slabo še najbolj zato, ker si je bil komaj kateri izmed stotin in tisočev v svesti, da se svoji odlični nalogi niti izdaleka ni približal, če je n. pr. z učenci natančno „po predpisih“ prekričal — oprostite mi, cenjeni bravec, trdi izraz — nekatere pesmi.

Pa je vendar od pravilne in pravilno v praksi udejstvovane ideje glede začetnega pevskega pouka odvisna cela glasbena izobrazba udov cerkve in države, izobrazba, ki so jo veliki filozofi pa tudi državniki starih in novih časov tako visoko cenili kot sredstvo izobrazbe, omike, kot pot in vrata do blagega živstovanja.

In res zavisi od pravilnega začetnega pevskega pouka v marsičem tudi socialna oblika javnega življenja in življenja po družinah. Samo na en faktor naj opozorim: na glasbo v družini, ki tako lepo združuje ude v skupnem odpočitku po prestanem delu, v skupni zabavi in tako srca vedno bolj trdno v zaupni skupni ljubezni veže; in če pomislimo na mogoči sijajni razvoj zbornega petja in glasbe, bo pač treba priznati: še daleč smo od ideala. Kratko: dokler bo za začetni pevski pouk tako slabo preskrbljeno, kakor je bilo pri nas — pa tudi drugod po večjem — ni moč na to misliti, da bi bila glasba kdaj kaj več, kakor privilegij za malo število onih srečnih, ki so si glasbeno izobrazbo pridobili vsled izredne nadarjenosti in ponavadi je moral še slučaj pomagati, da se je talent iz prahu in trnja izkopal. Velika masa ostalih je v to obsojena, da se sme v najugodnejšem slučaju zadovoljiti z vlogo nemega, nezavestnega, občudujočega poslušavca, ki mora pa to vlogo pogosto še drago plačevati.

Zato moramo vse poizkuse, ki so se zadnja leta napravili v ta namen, da se povsem zanikarni začetni pevski pouk dvigne na njemu oz. njega važnosti za javno in družinsko življenje primerno stopnjo, z največjim veseljem pozdraviti in zlasti v to poklicani faktorji bi morali vsaj vse uspehe z največjim zanimanjem zasledovati. Zakaj res je skrajni čas, da se splošni glasbeni analfabetizem kar moč hitro ugonobi, čeprav morebiti ne pojde povsod in vselej brez bolečin.

Kako naj to dosežemo?

Najprej je treba poiskati material, ki ga moramo rabiti, material, ki ga nam podaja analiza glasbenih elementov; sinteza teh elementov v praksi stopnjo za stopnjo udeještvošana pa nam bo pomagala sezidati varno in trdno stavbo elementarne pevske izobrazbe.

* * *

Prva prvina, podlaga in temelj za celotno glasbeno izobrazbo je ritem. Prvi pogoj za solidno in zanesljivo petje je ritmična izobrazba: kdor ni trden v ritmu, ne bo nikdar trden v petju, kdor ritma ne zadene, ne bo nikoli varno zadeval ostalih elementov, ki tvorijo lepo in zanesljivo petje, dokler ritem ni popolnoma trden, rekel bi nezavesten, toliko časa je vse drugo pevsko znanje več ali manj problematične (dvomljive) vrednosti. Zato je naloga prve dobe: učenca trdno navaditi ritma, to se pravi, mu preprostejše oblike ritma tako „vtepati“, ga v njih tako utrditi, da mu podobe raznih notnih oblik nekako nezavestno, avtomatično, spontanski — ne da bi moral učenec šele premišljevali — takoj vzbude notni obliki odgovarjajoče ritmično čustvo. Pri tem pouku izborno služijo različni ritmični gibi človeškega telesa, ki jih je treba izobraziti in stilizirati v takozvano ritmično gimnastiko; raznolike telovadne vaje z rokami in nogami (raztezanje, ploskanje, dviganje, tolčenje itd.) dajo dovolj materiala, da učitelj učenca razne forme ritma, takta tako navadi, da je vsaka zmota izključena.

Seveda pa ritmična stran pevske izobrazbe ni le v začetku važna, ampak z največjo hazljivostjo je treba ta element ves čas gojiti in izobraziti. Ritmični element mora pevцу preiti v kri in meso, tako da ga pevec kar sam po sebi brez vsakega premišlja spozna in v prakso prenese. Sigurnost, trdnost in zanesljivost, izvoljenje petja največ zavisi od zanesljive, solidne ritmične izobrazbe.

(Dalje prih.)

† Josip Cimerman.

(Piše K. Adamič.)

Zelo me je iznenadila vest, ko sem izvedel, da je umrl dne 27. oktobra v deželni bolnišnici za boleznijo na srčni napaki organist na Dobravi Jos. Cimerman. Ž njim je legla v grob dobra glasbena sila. Ker je bil pokojnik vnet cerkveni glasbenik v pravem pomenu, ter vedno navdušen za cecilijanski pokret, zato se ga spominjam na tem mestu, saj spomina tudi zasluži.

J. Cimerman se je rodil 30. avgusta l. 1861. v Lazih št. 20, župnija sv. Helena ob Savi. Glasbeno se je najpreje izobraževal pri sosednih in domačih organistih, a kasneje je vstopil v „Orglarsko šolo“ v Ljubljani ter jo l. 1885. dovršil. Prva služba po izvršeni „Org. šoli“ mu je bila v Št. Lambertu, a od tam se je preselil v Sodražico, kjer je bil 12 let, iz Sodražice je šel v Št. Rupert, tam je ostal 13 let, a meseca aprila se je preselil na Dobrovo pri Ljubljani. Zadnji čas je bil 6 tednov v bolnišnici, kjer je podlegel; na svojo zadnjo željo je bil pokopan ob splošni žalosti ljudstva na Dobrovi, kakor piše „Domoljub“. Z veseljem se spominjam na „srečnih dni spomin“ — rodni trg Sodražica, kjer je pokojni deloval. Kar je on storil za povzdigo „cerkv. glasbe“ v Sodražici, tega ni mogel do sedaj niti pred njim niti za njim nobeden, akoravno

je bilo dosti dobrih organistov. Tukaj je takoj napravil močan mešan zbor, a kasneje je ustanovil pevsko društvo „Glas“ ter zbral okoli sebe do 50 mladeničev in mož ter jih vstrajno vežbal v cerkvenem in svetnem petju.

Duhovščina mu je vedno na strani stala ter ga podpirala, posebno velikega dobrotnika in prijatelja je imel v osebi blagopokojnega gosp. kapelana Lovra Tiča, navdušenega pevcu in glasbeniku.

Ljudstvo niti danes ne more pozabiti niti Cimermana niti Tiča. Ko je Cimerman odšel, je vse žalovalo. Spominjam se, kako se je večkrat na našem domu sestajal njegov oktet, že kot otrok sem znal pol skladb iz „Cantica sacra“ peti na pamet. On je imel vedno najbolji element na razpolago, zato je vsako stvar dobro izpeljal. Kdo bi pri sedanjih razmerah v Sodražici zbral do 50 grl ter da bi mu vstrajno hodili k izkušnjam? — to, bi sedanji preč. g. župnik Fr. Traven, ki sedaj sam podučuje društvo „Glas“ in je tudi dober svirač, odločno rekel, da ni mogoče. Cimerman je tudi nekoliko skladal ter so mu skladbe uspеле, posebno par moških zborov ima jako krepkih, ki so postali precej popularni. V Št. Ruprtu mu je bil ves čas naklonjen gosp. župnik J. Mervec, osobito nekdanji kapelan, sedaj župnik v Kresnicah, gosp. Iv. Dolinar. Končno moram še opomniti, da se je vedno z vnemo udeleževal cecilijanskih tečajev. Ni mi tukaj namen njega hvalisati, ker to nima nikake koristi in tudi „Glasbenik“ ima premalo prostora, ker je strokovni list, pač pa podati ugoden spomin na svojega nekdanjega učitelja, vnetega cecilijanca in v resnici spretnega organista. Ob sklepu želim, da se skupaj z gosp. Tičem naslajaš ob zvokih angelskih korov; saj-si bil vedno udan Bogu in ukazom sv. Cerkve, zato upam, da ti je sv. Cecilija izprosila mesto pri Njem, kjer je mir, sreča in zadovoljstvo . . .

Iz odbora Cec. društva v Ljubljani.

Odborova seja dne 12. januarja 1913. Navzočni: predsednik P. Hugolin Sattner in odborniki: Ferjančič, Gerbič, Janc, dr. Mantuani, Premrl in Steska.

Obravnavale so se predvsem zadeve orglarske šole: neka disciplinarna zadeva in reševale prošnje za oproščenje šolnine, ki znaša po sedaj veljavnih pravilih orglarske šole za učence ljubljanske škofije na leto 20 K, za učence iz tujih škofij pa 30 K.

Potem se je vršil razgovor o izdaji nove cerkvene pesmarice: „Cerkveno leto v pesmih“ (nekake druge „Cecilije“), za katero se bo odbor Cec. društva potrudil, da predvsem zbere, oziroma pridobi primernih v dogmatičnem, liturgičnem in estetičnem oziru korektnih besedil, potem pa primernih deloma za umetno, deloma za ljudsko petje prikladnih napevov.

Dopisi.

Brezje pri „Mariji pomagaj“, na dan sv. Silvestra l. 1912. Preteklo je skoraj že tri leta, odkar je prinesel „C. Gl.“ par skromnih vrstic o tukajšnjem delovanju cerkvenega zbora. Zatorej naj sledi zopet kratko poročilo. Nanovo smo se naučili sledeče skladbe: 1. „Missa Seraphica“ P. Hugolin Sattner. 2. „Missa S. Stanislai Kostkae“ dr. Anton. Chlondovski. 3. „Zweistimmige Messe“ in A, op. 11, Fr. Koenen. 4. „Missa Mater admirabilis“ op. 86. P. Griesbacher. 5. „Missa Stella maris“ op. 141. P. Griesbacher. 6. „Missa in F“ Uhl. 7. „Requiem“ Ig. Hladnik v spomin pokojnemu P. Angeliku Hribar. 8. „Missa pro Defunctis“ Matej Vurnik. 9. „Requiem“ Stanko Premrl. 10. Trije „Requiem“ iz Cantica sacra von I. M. Hauber, C. Ett, dr. Fr. Witt. 11. „Te Deum“ P. Hugolin Sattner. 12. „Slovenska maša“ L. Belar, za mešan zbor priredil Ivan Kap. Bolé. 13. „Rihar renatus“ Francišek Kimovec. 14. „12 Marijinih

pesmi“ Stanko Premrl. 15. Lastna zbirka Marijinih in obhajilnih pesmi, iz raznih zbirk tujih skladateljev, Zangl, Tielen, Haller, Kralinger, Hoffman, Vunibald, Niedrist in Söhle. 16. „Marienlieder“ von Carl Greith. Vse zbirke se pri pevskih vajah naštudirajo in prepejejo od prve do zadnje točke. Za igre na orglah se rabi v popolno zadovoljnost tudi zbirka St. Premrlovih preludijev. Zbor, ki je štel zadnji čas do 16 pevskih moči in je izvežban tudi na tamburice, je večkrat nastopil z narodno pesmijo pri gledaliških predstavah izobraževalnega društva in telovadnega odseka „Orel“. Pričelo se je podučevati na novo moški zbor obstoječ iz 16 pevskih moči in naraščaj k mešanemu zboru broječ 14 pevskih moči. Upati je, da bo prihodnje leto pri produkciji novih orgel s 47 registri in tremi manuali, katerih delo je izročeno g. Derniču, orglarju v Radovljici, nastopil domači pevski zbor okroglo s petintridesetimi pevci.

Ivan Kap. Bolé.

Iz Tržiča. Tu imamo štiri pevske zборе in sicer dva ženska: Marijino društvo, ženski odsek društva sv. Jožefa; potem moški zbor društva sv. Jožefa in cerkveni mešani zbor. Vsi ti zbori so močni in nastopajo samostojno. Vsak zbor ima po eno skušnjo v tednu, po potrebi tudi več. Začetnike za cerkveni zbor vadim posebej. Cerkveni pevski zbor ima 6 sopranov, 6 altov, 3 tenorje, 8 basov. Cerkveni pevski zbor naredi vsako leto izlet, včasih tudi večji. Daljše izlete smo naredili na Sveto Goro pri Gorici, k Gospi Sveti na Koroško in na Bled. Letos nameravamo iti pa na Sveto Goro in potem pogledati tudi lepo Vipavo. Naj mi bo dovoljeno omeniti, da k Gospi Sveti in na Bled so se preč. g. župnik Jos. Potokar izleta osebno udeležili in bili zboru močno naklonjeni, za kar izrekam preč. gospodu najsrčneje zahvalo. — Sedaj pa nekoliko o našem repertoaru za javno službo božjo; sicer na kratko. Pojemo sledeče latinske maše: 1. Missa in h. Sanct. Josephi. P. Ang. Hribar. 2. Cassians Messe in D dur. Jos. Greg. Zangl. Op. 72. 3. Missa in h. B. M. Virg. Op. 9. in op. 6. od Jan. Pogačnik (št. 4.). 5. Preis Messe Sal. Regina. J. G. Ed. Stehle. 6. Missa s. Ceciliae. Op. 15. Ant. Foerster. 7. Missa brevis s. Aloisii. V. Goller. Op. 34. 8. Mater dolorosa. Op. 51. Jos. Gruber. 9. Missa in h. s. Christinae Martyris. Stanko Premrl. To mašo smo peli z društvenim zborom, broječim do 40 pevcev. Na sv. božični praznik pa smo peli Missa Dominicalis Nr. II Jos. Gruber. Op. 97.

Graduale in ofertorije jemljemo od raznih skladateljev: A. Foerster, dr. Fr. Witt, M. Haller, G. Stehle, Aug. Wiltberger, Nekes, B. Tresch. Za sv. Večer Grad. Molitor. Slovenske pesmi: mašne, Marijine, obhajilne, za razne godove in Tantum ergo pojemo istotako od različnih skladateljev. Slrigo se pa držimo, da jemljemo pesmi le iz takih zbirk, ki so od škofijstva odobrene.

Dodam še, da se pevci veliko trudijo in veliko večerov žrtvujejo za lepo dostojno cerkveno petje, četudi morajo včasih marsikatero grenko slišati; a ker so vneti za lepo petje, se na to ne ozirajo. Vsa čast jim! Torej le z veseljem naprej! V to naj pomaga Bog in sv. Cecilija!

Fr. S.

Razne reči.

Δ Koncem decembra 1912 je nagloma preminul poreški škof, ekscelenca dr. Ivan Krstnik Flapp, ki je slovel kot izobražen glasbenik. Kot malosemeniščnik v Gorici se je učil glasbe pri stolnem organistu Schreiberju. Obenem z njim so se ravnotam učili glasbe še trije drugi dijaki: Avgust Leban (poznejši žal prezgodaj umrl skladatelj), prof. Persoglia in sodnik Švara. K Schreiberju v glasbeno šolo jih je pošiljal nadškof Golmajer. — R. I. P.

Δ Zbirka „Slava presv. Evharistiji“, ki izide to leto, bo obsegala najmanj 50 večinoma izvornih evharističnih pesmi. Kdor namerava še kaj prispevati, naj pošlje kmalu.

△ Preč. g. Gothard Rott, župnik v Zagorju ob Savi, znan tudi kot skladatelj nekaterih lepih cerkvenih skladb, je bil imenovan za kn. šk. duhovnega svetnika. Iskreno čestitamo!

△ Društvo glasbenih prijateljev („Gesellschaft der Musikfreunde“) na Dunaju je obhajalo lani stoletnico svojega obstanka. Ta svoj svečani praznik je društvo proslavilo s prireditvijo slavnostne službe božje, slavnostne seje in treh slavnostnih koncertov. Izšla je tudi slavnostna knjiga „Zgodovina c. kr. družbe glasbenih prijateljev“.

△ Dne 11. nov. 1912 je umrl v Valkenburgu P. Gerhard Gietmann D. J., znan po svojem znamenitem delu „Nauk o umetnosti“ („Kunstlehre“) v petero zvezkih. V koralu je bil privrženec in zagovornik menzuralističnih teorij jezuita P. Dehevrensa, ki pa nimajo posebnih trdnih tal. R. I. P.

Oglasnik.

△ Josef M. Schwammel: **19 leichte thematische Orgelvorspiele und 2 Versetten** im neueren Orgelstile (**19 lahkih tematičnih orgelskih prediger in dva verzeta** v novejšem orgelskem slogu). Op. 29. Regensburg. Alfred Coppentrath. Cena M 2.40. — Izredno krasna in praktična zbirka.

△ Tudi zbirka „**Orgelklänge**“ (23 tematičnih skladb v modernem slogu) od istega skladatelja — c. kr. glasbenega učitelja in vodja cerkvene glasbe v cerkvi Srca Jezusovega v Inomostu — op. 24. se odlikuje po markantnih in prijaznih temah in živahno tekočem, deloma zmerno, deloma precej modernem, a vseskozi zanimivem in ne pretežkem slogu. Založnik: A. Coppentrath v Regensburgu. Cena 3 M. — Obe zbirki najtopleje priporočamo. S. P.

Darovi

za nove orgle v ljubljanski orglarski šoli.	K
(Prenos prejšnjih izkazov)	2.285—
Nadaljni p. n. darovalci:	
Dr. Fran Jerè, profesor v kn. škof. zavodu v Št. Vidu nad Ljubljano	5—
Jurij Avbelj, cerkovnik pri ljubljanski stolnici	10—
Ivan Makovec, cerkovnik v Preserju	3—
Fran Gerden, cerkovnik pri sv. Jakobu v Ljubljani	1—
Neimenovan	4—
Neimenovan	1—
Skupaj	2.309—

Na znanje!

Radi pomanjkanja prostora se proda klavir. Cena 110 K. Več se izve pri župnem uradu v Črnučah pri Ljubljani.

Današnjemu listu je pridejana 1. številka priloge.

Odgovorni urednik lista in glasbene priloge **Stanko Premrl**
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska Zadružna tiskarna v Ljubljani.